

○ คำสั่ง

(จ. ๒๑)

คำร้องที่ ๓๔๑/๒๕๕๙
คำสั่งที่ ๕๖๗/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๖ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

- ระหว่าง
- นายพวด จะชนรัมย์ ที่ ๑
 - นายสุเทพ สุขร่วม ที่ ๒
 - จำليبตำรวจ บรรชา ศรีสูวอ ที่ ๑
 - นายประสพ บวรรัตนกุล ที่ ๒
 - องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง ที่ ๓
 - กรมบังคับคดี ที่ ๔
- ผู้ฟ้องคดี
ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๑/๒๕๕๙ หมายเลขแดงที่ ๔๘/๒๕๕๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นคำร้องขอออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ คดีหมายเลขดำที่ ๑๘๘๑/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ ๓๖๓๘/๒๕๕๘ เพื่อดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จำเลยในคดีดังกล่าวและผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะบริวารออกจากทางพิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณประโยชน์

กับหรือ...

กับให้รื้อรื้อลวดหนาม ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่อยู่ในบริเวณทางพิพาท การยื่นคำร้องดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่เกินไปจากคำพิพากษาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ในคดีดังกล่าว เนื่องจากศาลจังหวัดบุรีรัมย์มิได้พิพากษาให้จำเลยรื้อรื้อลวดหนาม ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่อยู่ในบริเวณทางพิพาทด้วย เพียงแต่มีคำพิพากษาให้รับเท่านั้น นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีดังกล่าวว่า จำเลยยังไม่ออกจากทางพิพาท และยังไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งจับกุมและกักขังจำเลยพร้อมทั้งบริวารของจำเลยออกไปจากทางพิพาท โดยมีได้แนบเอกสารหรือรูปถ่ายใดที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลและเจ้าพนักงานบังคับคดีได้มีคำสั่งในคำร้องฉบับดังกล่าวว่า “รายงานศาลออกหมายจับกุมและกักขังจำเลยและบริวาร” โดยไม่เรียกเอกสาร รูปถ่าย หรือบันทึกถ้อยคำพยานประกอบการพิจารณา เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับพวกถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและนำส่งศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งต่อมาศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งว่าไม่มีเหตุกักขังผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับพวกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ จัดว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น จะต้องเป็นการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร โดยไม่รวมถึงการกระทำละเมิดอันเกิดจากการดำเนินการบังคับคดีอาญาตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรม ในขั้นตอนของการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นคำขอออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี และเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลขอให้

/มีคำสั่ง...

มีคำสั่งจับกุมและกักขังผู้ฟ้องคดีทั้งสองพร้อมทั้งบริวาร โดยไม่เรียกเอกสาร รูปถ่าย หรือถ้อยคำพยานประกอบการพิจารณา จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม เห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นการดำเนินการในขั้นตอนของการบังคับคดีอาญา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มิใช่คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และเมื่อศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณาแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาสั่งคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่วินิจฉัยว่า คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่รวมถึงการกระทำละเมิดอันเกิดจากการบังคับคดีอาญา เป็นการตีความกฎหมายเกินไปกว่าตัวบทกฎหมาย ซึ่งไม่ถูกต้อง และศาลปกครองสูงสุดไม่เคยตัดสินเช่นนั้น ศาลปกครองสูงสุดเคยวางหลักเพียงว่าการกระทำละเมิดที่เกิดจากการใช้อำนาจในการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง แต่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม แต่ในคดีนี้ไม่ใช่กรณีที่มีข้อเท็จจริงตามแนวคำวินิจฉัยดังกล่าว เพราะเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งใช้อำนาจตามกฎหมายในการปกป้องทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องเท็จ ขอให้มีการตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อดำเนินการบังคับคดีกับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งเป็นจำเลย และบริวารให้ออกไปจากทางพิพาทตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรม โดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังอยู่ในทางพิพาท และเจ้าพนักงานบังคับคดีจงใจรายงานอันเป็นเท็จต่อศาล เพื่อขอให้ศาลออกหมายจับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยที่ไม่มีพยานหลักฐานว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอยู่ในทางพิพาท เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองถูกจับหน้าบ้านพัก ซึ่งต่อมาศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีคำสั่งว่า กรณียังฟังไม่ได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองขัดขึ้นไม่ได้ปฏิบัติตามหมายบังคับคดี จึงไม่มีเหตุให้กักขังผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นผู้บริสุทธิ์ ดังนั้น

/การกระทำ...

การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นการกระทำที่เกินไปกว่าคำพิพากษา เกินไปกว่าอำนาจตามกฎหมาย และไม่ปฏิบัติตามข้อเท็จจริง กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงชอบที่จะได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณา

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เมื่อคดีนี้เป็นคดีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องขอให้มีการตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อดำเนินการบังคับคดีผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ในฐานะจำเลยและบริวารให้ออกไปจากทางพิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณะ ตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรม และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้มีคำสั่งในคำร้องฉบับดังกล่าวว่า “รายงานศาลออกหมายจับกุมและกักขังจำเลยและบริวาร” โดยไม่เรียกเอกสาร รูปถ่าย หรือบันทึกถ้อยคำพยานประกอบการพิจารณา เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับพวกถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและนำส่งศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งต่อมา ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งว่าไม่มีเหตุกักขังผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับพวกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ จัดว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นกรณีก่อขึ้นเนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นคดีแพ่งและคดีอาญา และได้ดำเนินการขอให้ศาลที่มีคำพิพากษามีคำสั่งเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาดังมาตรา ๑๐๘ ทวิ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายที่วินิจฉัยที่บัญญัติว่า ในกรณีที่มีคำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ศาลมีอำนาจสั่ง

/ในคำพิพากษา...

ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิด ออกไปจากที่ดินนั้นด้วย ประกอบกับมาตรา ๒๙๖ จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กรณีจึงเห็นได้ว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่เป็นการเสนอเรื่องต่อศาลที่มีเขตอำนาจซึ่งเป็นศาลยุติธรรมเพื่อพิจารณามีคำสั่ง ซึ่งศาลยุติธรรมที่มีเขตอำนาจนั้นจะเป็นผู้ควบคุมตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป ข้อพิพาทในคดีนี้จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นข้อพิพาทอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น ซึ่งหากเกิดความเสียหายอันจะถือได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่อาจรับฟังได้

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาม

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวิษณุ วรรณุญ

ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีวินัยการคลัง

และการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายสมชาย เอ็มไอช

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการุณ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

